

SUP + CEP + ZOO + ZOB =
JISTÉ NOVÉ ODPADOVÉ
HOSPODÁŘSTVÍ ČR 2020+

Jaromír MANHART

Odbor odpadů

Ministerstvo životního prostředí

Konference OBALY 2019

Praha, 21. března 2019

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

SMĚRNICE O JEDNORÁZOVÝCH PLASTOVÝCH VÝROBCÍCH

- ✓ Návrh směrnice o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí (směrnice o jednorázových plastech)
  - ✓ Zveřejněna 28. května 2018 - COM(2018) 340 final
  - ✓ Vychází ze Strategie pro plasty v oběhovém hospodářství.
  - ✓ Zcela nová směrnice.
- ✓ Legislativní proces
  - ✓ Spolurozhodování
  - ✓ Předběžná dohoda dosažena 19. 12. 2018.
  - ✓ Předběžná dohoda potvrzena na CRP 18. 1. 2019.
  - ✓ Návrh bude odeslán do Evropského parlamentu.
  - ✓ Schválení – v první polovině 2019 – prioritá EK, AT (RO) PRES, EP.

SMĚRNICE O JEDNORÁZOVÝCH PLASTOVÝCH VÝROBCÍCH - OPATŘENÍ

- ✓ **Snížení spotřeby (čl. 4):** Prokazatelné snížení spotřeby u plastových nádob na potraviny a nápojových kelímků.
- ✓ **Zákaz uvádění na trh (čl. 5):** plastové vatové tyčinky, příbory (nože, vidličky, lžíce, tyčinky), talíře, brčka, míchátko, tyčky k balonkům. Nádoby na potraviny, kelímky, nádoby na nápoje z expandovaného polystyrénu. Produkty z oxodegradabilních plastů (kompletní zákaz).
- ✓ **Požadavky na výrobky (čl. 6):** plastové nádoby na nápoje (do 3 l) budou uváděny na trh pouze s pevně přichyceným víčkem (nevztahuje se na skleněné a kovové nádoby).
- ✓ **Požadavky na výrobky (čl. 6):** povinný recyklovaný obsah – 25% od roku 2025 pro PET láhve – 30% od roku 2030 všechny plastové nápojové láhve.

SMĚRNICE O JEDNORÁZOVÝCH PLASTOVÝCH VÝROBCÍCH - OPATŘENÍ

- ✓ **Požadavky na označování (čl. 7)**: hygienické vložky, tampóny, aplikátory tampónů, vlhčené ubrousky, tabákové výrobky s filtry, nápojové kelímky – informace týkající se správného nakládání s odpady, informace o negativních dopadech litteringu.
- ✓ **Rozšířená odpovědnost výrobců (čl. 8)**: 3 skupiny výrobků - nádoby na potraviny, sáčky a obaly (např. od bramborových lupínků a cukrovinek), nápojové obaly (do 3 l), nápojové kelímky, lehké plastové tašky – vlhčené ubrousky, balonky (s výjimkou průmyslových balónů) - tabákové výrobky s filtry – **různá úroveň EPR.**
- ✓ **Oddělený sběr (čl. 9)**: nápojové láhve – **2025 77% - 2029 90%**

SMĚRNICE O JEDNORÁZOVÝCH PLASTOVÝCH VÝROBCÍCH - OPATŘENÍ

- ✓ **Zvyšování povědomí (čl. 10)**: nádoby na potraviny, sáčky a obaly, nápojové obaly (do 3 l), nápojové kelímky, lehké plastové tašky, vlhčené ubrousky, balonky (s výjimkou průmyslových balónů), tabákové výrobky s filtry, hygienické vložky, tampóny, aplikátory tampónů, vlhčené ubrousky – informace pro spotřebitele – dostupnost alternativ, negativní dopad litteringu a ostatních nesprávných způsobů nakládání s odpady, negativní vliv na kanalizační síť.
- ✓ **Rybolovná zařízení obsahující plasty**: povinnost EPR a zvyšování povědomí.

SMĚRNICE O JEDNORÁZOVÝCH PLASTOVÝCH VÝROBCÍCH - PROVÁDĚNÍ

- ✓ Transpozice – 24 měsíců
- ✓ Čl. 5 - zákaz uvádění na trh - 2 roky po platnosti směrnice
- ✓ Čl. 6 (1) – pevné přichycení víčka k láhvi – 5 let po platnosti směrnice
- ✓ Čl. 7(1) – požadavky na označování - 2 roky po platnosti směrnice
- ✓ Čl. 8 – rozšířená odpovědnost výrobců – **do 31. 12. 2024**
  - ✓ EPR systémy založené před 4. červencem 2018 – **do 5. 1. 2023**
  - ✓ EPR systémy pro tabákové výrobky – **5. 1. 2023**

SCHVÁLENÝ BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ – LEGISLATIVNÍ ČÁST

- ✓ **Balíček k oběhovému hospodářství** - změny odpadové legislativy byly publikovány v Oficiálním věstníku Evropské unie 14. 6. 2018 (platnost od 4. 7. 2018):
  - ✓ **Směrnice, která mění směrnici o odpadech - 2018/851/EU,**
  - ✓ **Směrnice, která mění směrnici o obalech - 2018/852/EU,**
  - ✓ **Směrnice, která mění směrnici o skládkách odpadů - 2018/850/EU,**
  - ✓ **Směrnice, kterou se mění směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností, 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních – 2018/849/EU.**

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ **SMĚRNICE O ODPADECH**

- ✓ **Priorita – komunální odpady a systémy tříděného sběru.**
- ✓ **Posílení primárního tříděného sběru složek komunálních odpadů.**
- ✓ **Definice** – komunální odpad, stavební odpad, biologický odpad, potravinový odpad, nikoli nebezpečný odpad, zasypávání, materiálové využití a další.
- ✓ **Cíl pro recyklaci komunálních odpadů:**
  - ✓ **55 % v roce 2025, 60 % v roce 2030 a 65 % v roce 2035.**
- ✓ **Povinné třídění bioodpadu – zavést do 31. 12. 2023.**
- ✓ **Povinné třídění textilu – zavést do 1. 1. 2025.**
- ✓ **Povinné třídění nebezpečných složek komunálních odpadů – zavést do 1. 1. 2025.**
- ✓ **Prevence vzniku odpadů.**
- ✓ **Potravinový odpad – zlepšení sledování, opatření k redukci do konce 2023 návrh na cíl.**
- ✓ **Požadavky na systémy rozšířené odpovědnosti výrobců.**
- ✓ **Výpočtové metody úrovně recyklace a měřící bod pro recyklaci.**

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ **SMĚRNICE O SKLÁDKÁCH**

- ✓ **Směrnice o skládkování odpadů:**
  - ✓ **Priorita – výrazné omezení skládkování odpadů, zejména komunálních odpadů.**
  - ✓ **2 cíle omezení skládkování odpadů**
    - ✓ ***Členské státy usilují o zajištění toho, aby od roku 2030 nebyl přijímán na skládku žádný odpad vhodný k recyklaci nebo jinému využití, zejména komunální odpad, s výjimkou odpadu, u něhož skládkování vede k nejlepšímu výsledku z hlediska životního prostředí v souladu s článkem 4 směrnice 2008/98/ES.***
    - ✓ ***Cíl pro skládkování komunálních odpadů – 10 % z produkce komunálních odpadů v roce 2035 bude možné uložit na skládku.***

PŘIJETÍ NOVÉ LEGISLATIVY ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ ČR

- ✓ Změny evropských směrnic budou promítnuty do:
  - ✓ nového zákona o odpadech (již projednáván 2015 - 2017),
  - ✓ nového zákona o výrobcích s ukončenou životností (již projednáván 2015 – 2017),
  - ✓ novely zákona o obalech (bude nově připravena).
- ✓ Transpoziční lhůta 24 měsíců (5. 7. 2020).
- ✓ Platnost – nejpozději červenec roku 2020 (vzhledem k transpoziční lhůtě).

KOMUNÁLNÍ ODPADY ČR - 2017

- ✓ **Produkce 5,6 mil. tun.**
- ✓ **Produkce na obyvatele 537 kg.**
- ✓ **Materiálové využití – 38% - pod úrovní průměru EU.**
- ✓ **Energetické využití – 12% - pod úrovní průměru EU.**
- ✓ **Skládkování komunálních odpadů – 45%
(v roce 2015 47%) – nad úrovní průměru EU.**
- ✓ **Ostatní nakládání – 5%**
- ✓ **Stejná situace jako v roce 2016.**

Produkce komunálních odpadů v ČR 2009 - 2017 [tis. t]

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Produkce komunálních odpadů [tis. t]	5 324	5 362	5 388	5 193	5 168	5 324	5 274	5 612	5 691

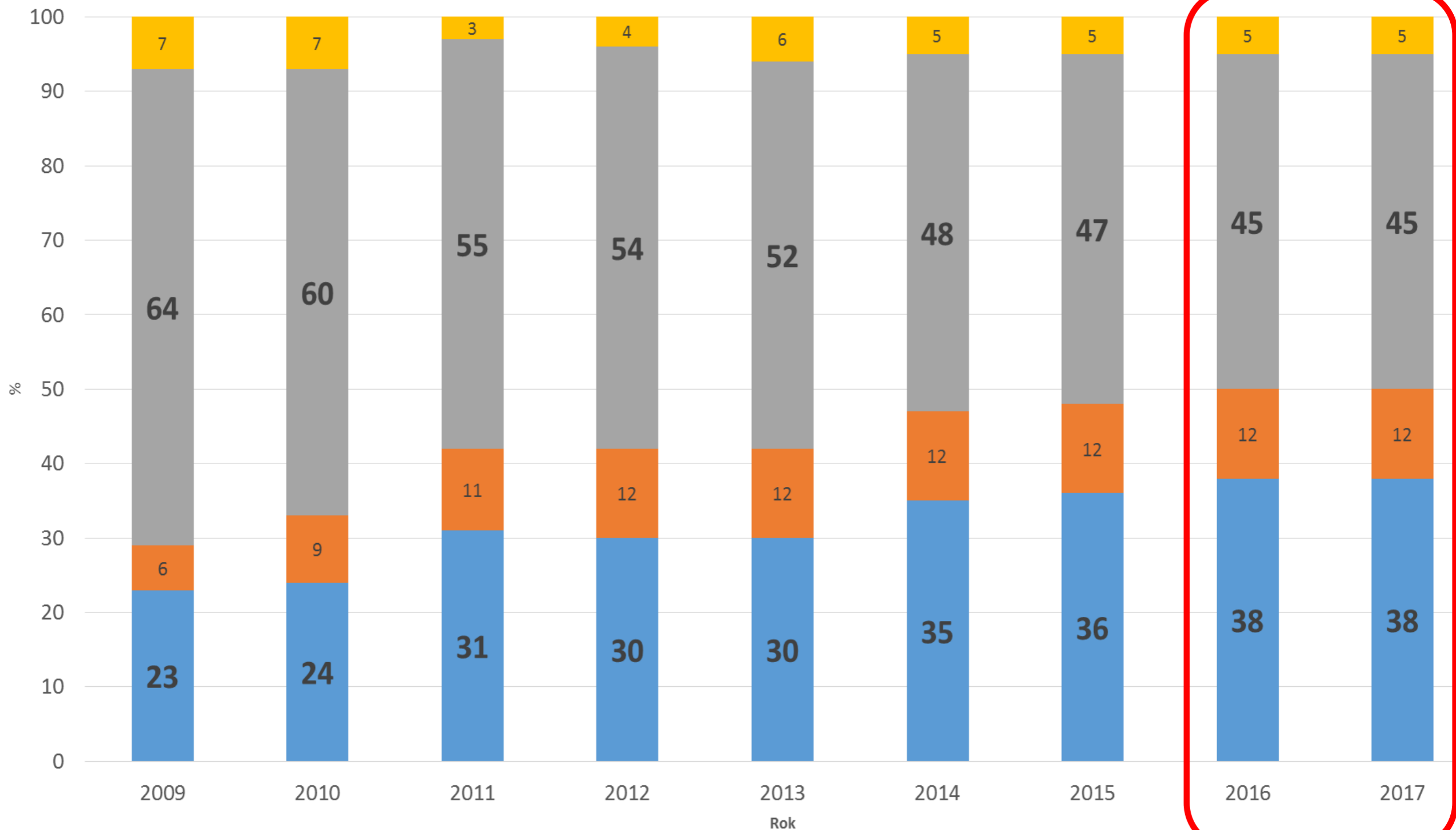
Zdroj: ISOH, MŽP, 2018

NAVYŠOVÁNÍ RECYKLACE **KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ**

- ✓ **Nová legislativa odpadového hospodářství.**
- ✓ **Další posilování primárního tříděného sběru.**
- ✓ **Zavedení povinného tříděného sběru biologicky rozložitelných komunálních odpadů (od 2015) – celoročně (od 2019).**
- ✓ **Zavedení povinného tříděného sběru kovů (od 2015).**
- ✓ **Zavedení povinného tříděného sběru olejů a tuků (od 2020).**
- ✓ **Ekonomické nástroje podporující recyklaci – poplatek za skládkování odpadů (Studie EEA - <https://www.eea.europa.eu/publications/managing-municipal-solid-waste>).**
- ✓ **Spolupráce s obcemi.**
- ✓ **Finanční podpora z evropských a národních fondů.**

Nakládání s komunálním odpadem v ČR 2009 - 2017 (%)

■ Materiálové využití ■ Energetické využití ■ Skládkování ■ Ostatní nakládání

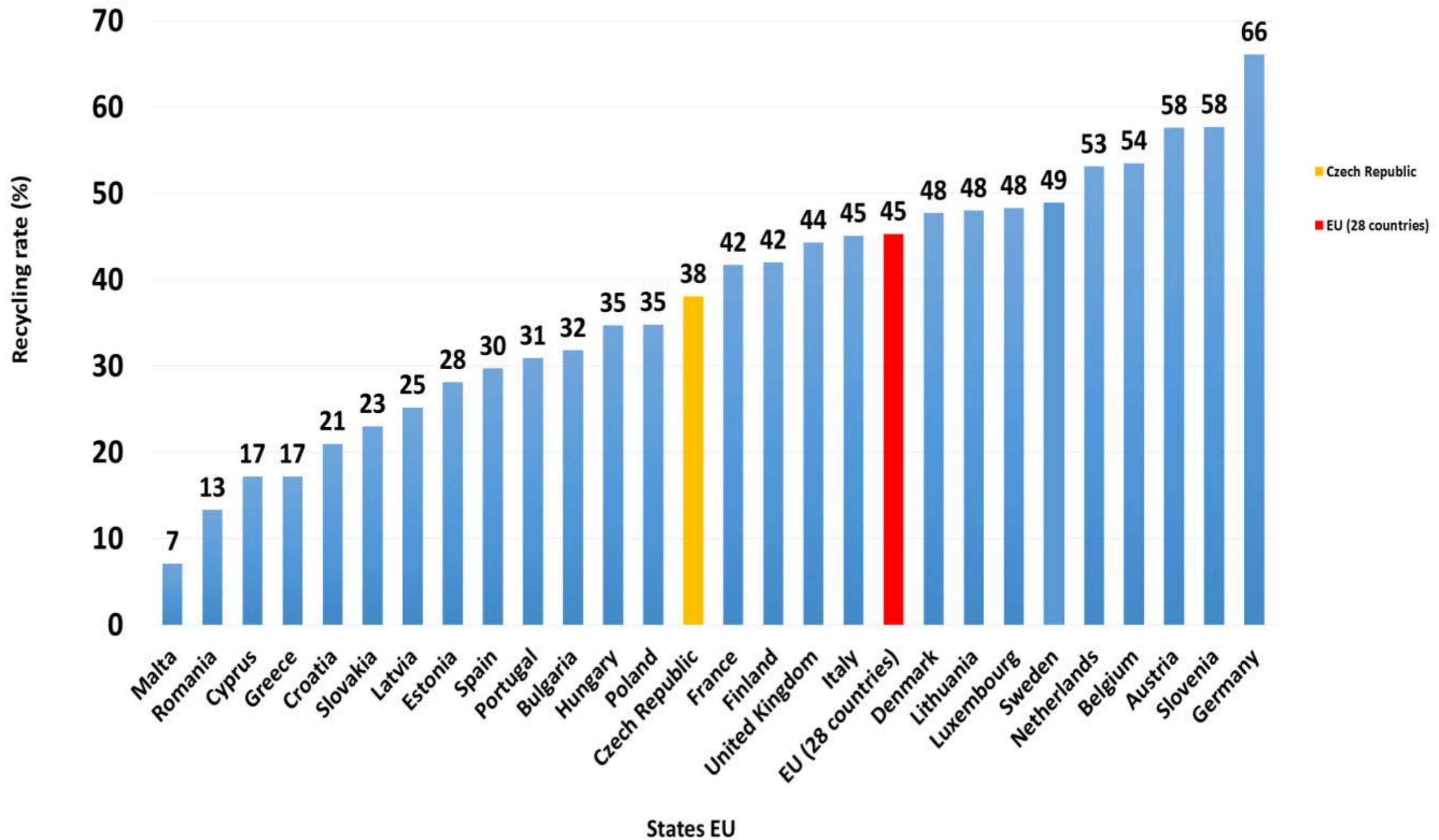
Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

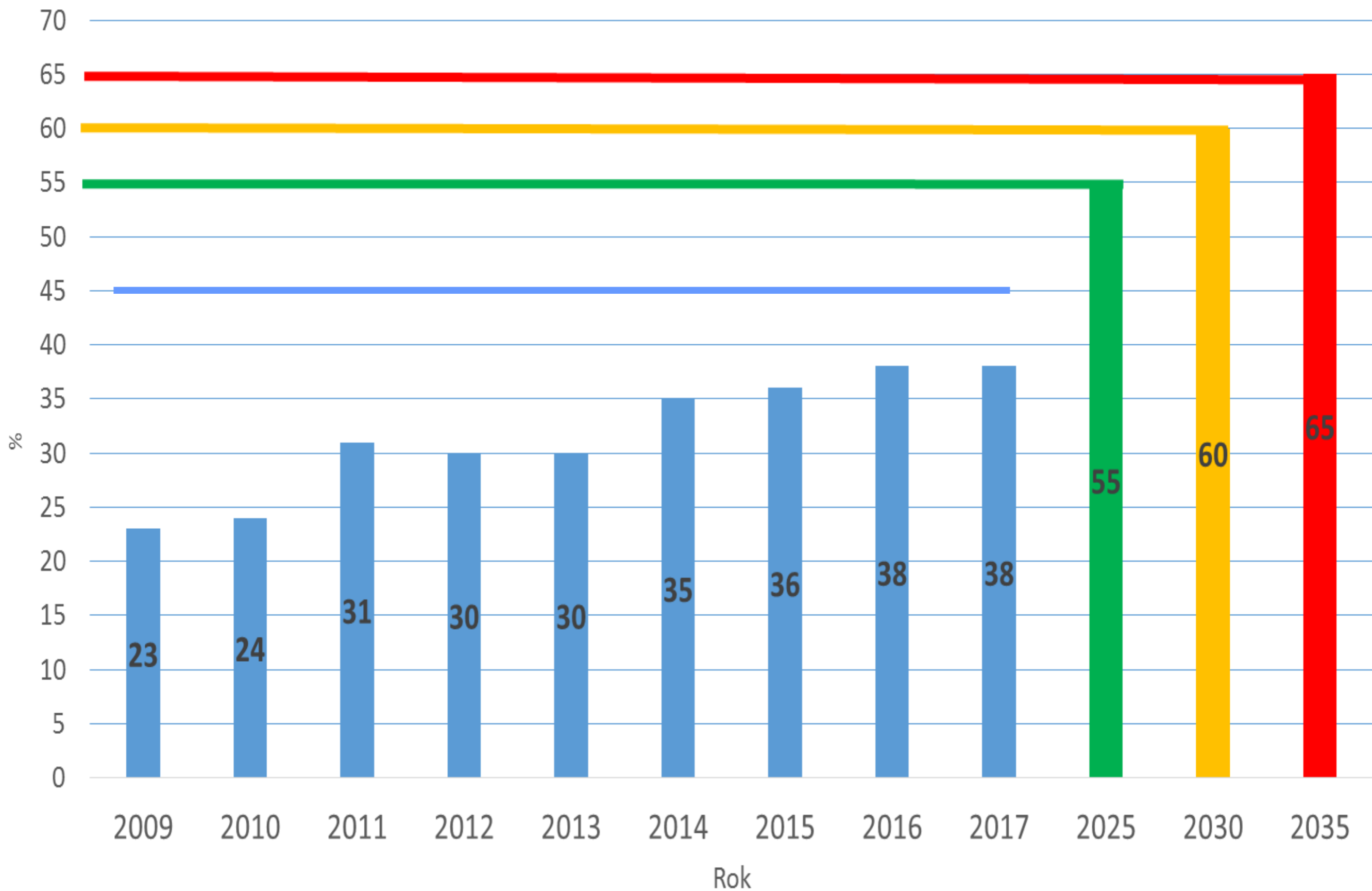
www.mzp.cz

Recycling rate of municipal waste in EU in the year 2016

Recyklace komunálních odpadů 2009 - 2017 nové recyklační cíle 2025, 2030, 2035

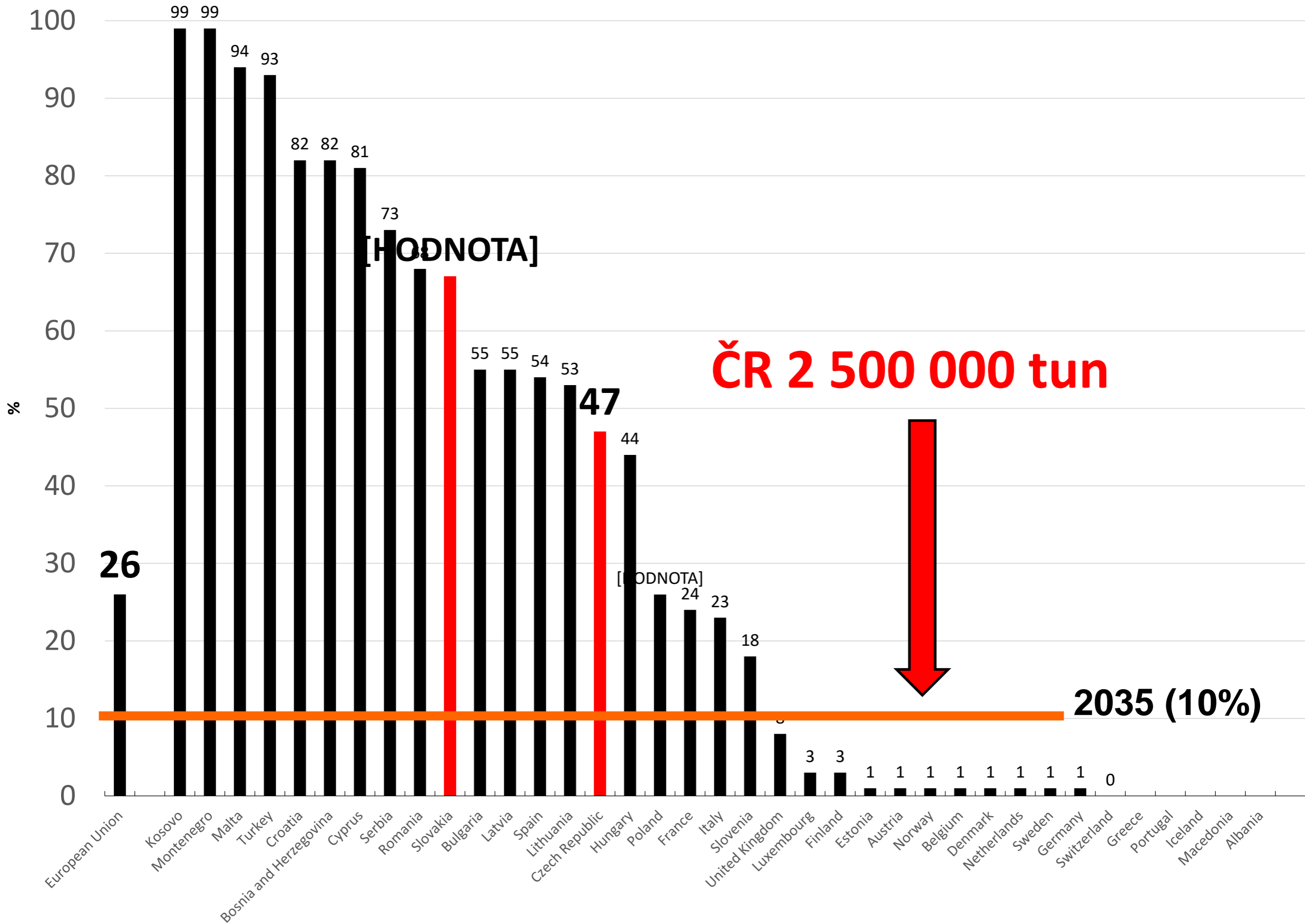
OMEZOVÁNÍ SKLÁDKOVÁNÍ KO

- ✓ Zákaz skládkování vybraných odpadů
  - ✓ *V legislativě od roku 2014.*
  - ✓ *Pro směsné komunální odpady, recyklovatelné a využitelné odpady od roku 2024.*
  - ✓ *Nejedná se o úplný zákaz skládkování.*
- ✓ Zákaz příliš přísný nebo ojedinělý v EU?
- ✓ *18 EU Member States adopted a ban** (AT, BE, DE, DK, EE, FI, FR, HU, HR, LT, LU, NL, PL, RO, SE, SL, SK, UK), as well as Norway and Switzerland. (www.cewep.eu, prosinec 2017).*
- ✓ Polsko – podle polské vyhlášky č. 1277/2015 – od roku 2016 zákaz ukládání odpadů na skládky s výhřevností vyšší než 6 MJ/kg.

SKLÁDKOVÁNÍ KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ 2015 (%)

EK KE SKLÁDKOVÁNÍ ODPADŮ V ČR

- ✓ EC Recommendations (2012) – ***Increase progressively the existing landfill tax to divert waste from landfill.***
http://ec.europa.eu/environment/waste/framework/pdf/CZ_Roadmap_FIN_AL.pdf
- ✓ Country report EK (2016) - ***The rate of tax on landfill is deemed too low to support the waste hierarchy.***
(http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2016/cr2016_czech_en.pdf.)
- ✓ Country report EK (2017) - ***Česká republika stále čelí značným výzvám v oblasti životního prostředí, zejména pokud jde o skládkování odpadů.*** (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-european-semester-country-report-czech-en_0.pdf)
- ✓ Country report EK (2018) – ***Hlavním způsobem nakládání s komunálním odpadem je i nadále skládkování.***
(<https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2018-european-semester-country-report-czech-republic-cs.pdf>)

SKLÁDKOVÁNÍ ODPADŮ V ČR – POHLED OECD

- ✓ **Environmental Performance Review (2018):**
  - ✓ *Poplatky za komunální odpady jsou příliš nízké na to, aby motivovaly ke snižování množství odpadů a k recyklaci.*
  - ✓ *Skládkování je levnější než energetické využití, což je v rozporu s cílem podporovat recyklaci před energetickým využitím nebo odstraněním.*
  - ✓ *Přezkoumat zdanění související s odpady v souladu s hierarchií nakládání s odpady.*
- ✓ <http://www.oecd.org/env/czech-republic-2018-9789264300958-en.htm>
- ✓ http://www.oecd.org/env/country-reviews/OECD_EPR_Czech_Rep_Highlights_CZECH.pdf

10 PRIORIT ZÁKONA O ODPADECH

- 1. Zlepšení naplňování hierarchie nakládání s odpady v ČR.**
- 2. Maximální legislativní podpora zvýšení recyklace odpadů a oběhového hospodářství.**
- 3. Legislativní podpora pro další odklon využitelných a recyklovatelných odpadů ze skládek.**
- 4. Umožnit splnění povinností ČR ze směrnic EU.**
- 5. Omezení nelegálního nakládání s odpady.**
- 6. Sjednocení podmínek pro nakládání odpady a jejich lepší vymahatelnost.**
- 7. Zpřehlednění přechodu odpad/neodpad.**
- 8. Zpřísnění podmínek provozu mobilních zařízení.**
- 9. Posílení ekonomických nástrojů k podpoře recyklace (poplatky za ukládání odpadů na skládky).**
- 10. Posílení možností pro zavedení motivačních plateb za odpad pro občany (systém PAYT).**

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST

Jaromír Manhart
odbor odpadů
Ministerstvo životního prostředí

267 12 2393, 725 786 420
jaromir.manhart@mzp.cz

